

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 145)

Doğruyol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ile Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile 351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin değiştirilmesi, Ankara Milletvekili Baki Tuğ ile İzmir Milletvekili Nevzat Çobanoğlu'nun 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, Manisa Milletvekili Tefrik Diker'in 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 nci Maddesine Geçici (C) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/370, 1/378, 2/159, 2/192, 2/241)

27.5.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifimiz gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

DYP Grup Başkan V.

Güneş Müftüoğlu

Zonguldak

DYP Grup Başkan V.

B. Sami Daçe

Adana

DYP Grup Başkan V.

Turhan Tayan

Bursa

Anap Grup Başkan V.

Dr. Ülkü Güney

Bayburt

Cemal Şahin

Çorum

GEREKÇE

Madde 1 ile, T.C. Emekli Sandığı emeklilerine ödenen makam tazminatı ve yüksek hâkimlik tazminatına müstehak olmak için öngörülen (2) yıllık süre şartı hafifletilip, daha makûl bir süre olarak (6) aya indirilmekte; ayrıca görevlerinden yaş haddinden re'sen, malullük ve ölüm gibi elde olmayan nedenlerle ayrılanlarda ise bu sürenin de aranmaması sağlanmaktadır.

Bu madde ile aynı zamanda bu tazminatların bugüne kadar sadece hayatta oldukları süre için emeklilerin kendilerine ödenmesi uygulanmasına son verilerek, emeklinin ölümü halinde dul ve yetimlere 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 67 ve 68 nci maddesi gereğince, dul ve yetim aylığı alanlara da intikali sağlanmaktadır. Ancak dul ve yetimlerde belli görev ve gelire sahip olmamaları öngörülmektedir.

Geçici madde 1 ile, 1984 yılından önce Makam Tazminatı mevcut olmadığı için müsteşarlık, genel müdürlük gibi görevlerde iki yıldan az süre görev yapanlar bakımından emeklilikte meydana gelen adaletsiz durum önlenmektedir.

Madde 2 ve 3 yürürlük ve yürütme maddeleridir.

T.C.

Başbakanlık

2.4.1992

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-247/03838

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 9.3.1992 tarihinde kararlaştırılan "351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GEREKÇE

Müsteşar ve genel müdür gibi belirli üst düzey yöneticilere 1987 yılında başlayan makam tazminatı ödemesi, ilgililerin bu görevlerde 2 yıl ve daha fazla süre ile görev yapmaları halinde emekliliklerinde de ödenmektedir.

1987 yılından önce makam tazminatı ödemesi olmadığı için müsteşarlık, genel müdürlük gibi görevlerde 2 yıldan az süre görev yapanlar bakımından emeklilikte adaletsiz bir durum meydana gelmektedir. Bu durumun giderilmesi için bir defaya mahsus olmak üzere makam ve yüksek hâkimlik tazminatlarına emeklilikleri bakımından müstahak olanlarda 2 yıl görev yapmış olma şartı kaldırılmaktadır.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararınamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Geçici Madde — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T.C. Emekli Sandığından emekli olmuş bulunanların ilgili mevzuatları uyarınca, makam veya yüksek hâkimlik tazminatlarından yararlanmalarında, bir defaya mahsus olmak üzere 2 yıllık görev süresini doldurma şartı aranmaz.”

MADDE 2. — Bu Kanun 1.1.1992 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd. V.

İ. Téz

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Téz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kilerciöglü

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı V.

Ö. Barutçu

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı V.

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Millî Eğitim Bakanı

K. Toplan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oklay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Topçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(S. Sayısı : 145)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla

İrfan Gürpınar
Kırklareli

GEREKÇE

657 sayılı Kanunun (b) bendi daha önce 29.6.1984 tarih ve 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilerek, Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendinde sayılan görevlerde toplam üç yıl süre ile çalışmış olanlardan asgari 25 yıl kamu görevi yaptıktan sonra emekliye ayrılanlara makam tazminatı verileceği hükme bağlanmıştı. Bu hüküm bilahare 29.11.1984 tarih ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenerek bu kez sayılan görevlerde toplam iki yıl süre ile çalışmış olup, asgari 25 yıl kamu görevi yaptıktan sonra emekliye ayrılanlara makam tazminatı verilmesi öngörülmüştür.

Dikkat edileceği üzere başlangıçta 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile makam tazminatı verilebilmesi için Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendindeki görevlerde üç yıl çalışmış olma ve asgari 25 yıl hizmet verme şartı sonradan iyileştirilerek Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendinde sayılan görevlerde üç yıl çalışma koşulu 2 yıla indirilmiştir.

Son olarak 657 sayılı Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (b) bendi 18.5.1987 tarih ve 281 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilerek 25 yıl kamu görevi yapma süresi de kaldırılmıştır.

Kısa bir süre içinde "makam tazminatı" ödenmesi koşullarda yapılan bu değişiklikler ödeme şartlarının objektif hukuk kurallarına uygun olarak tespit edilmediğini, adalet ve eşitlik ilkelere riayet edilmediğini göstermektedir.

Esasen Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendinde sayılan görevlerde bulunanların makam tazminatı almayı bir hak olarak iktisap ettiklerine göre, bu hakkı iktisap ettikten sonra emekliye ayrılanlardan bu görevi 2 yıl süre ile yapma şartının aranmasının objektif hukuk kurallarıyla bağdaşır bir yanı bulunmamaktadır.

Bu nedenlerle Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (b) bendinin ilk fıkrasının objektif hukuk kurallarına, adalet ve eşitlik ilkelerine uygun hale getirilmesini temin amacıyla Kanunun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendinde sayılı görevlerde toplam iki yıl süre ile çalışma şartının kaldırılması hukuken gerekli görülmektedir. Teklif bu amaçla hazırlanmış bulunmaktadır.

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ İRFAN GÜRPINAR'IN TEKLİFİ

14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 18.5.1987 tarih ve 281 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik Ek 26 ncı maddesinin (b) bendinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Bu görevlerde (Valiler için İl Valiliğinde) çalıştıktan sonra emekliye ayrılanlara yukarıdaki fıkraya göre bulunacak miktarın tamamı hayatta buldukları sürece her ay T.C. Emekli Sandığına ödenir. T.C. Emekli Sandığı bu ödemeleri üç aylık devreler halinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil eder.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur:

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

18.2.1992

A. Baki Tuğ
Ankara

Nezhat Çobanoğlu
İzmir

GEREKÇE

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa, 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen (V) sayılı makam tazminatı cetveli ile, cetvelde yazılı rütbe ve görevlerde bulunanlara makam tazminatı verilmesi öngörülmüş ancak, bu rütbe ve görevlerden emekliye ayrılanların söz konusu tazminatı alabilmeleri ise, o rütbe ve görevlerde toplam iki yıl süre ile çalışmaları şartına bağlanmıştı.

Gerek muvazafalık süresinde görev verilirken gerekse emeklilikte seferi göreve çağrılırken, aynı rütbede bulunanlar arasında hizmet süresi ayrımı yapılmadığı bir gerçektir. Buna rağmen, makam tazminatı ödenmesi hususunda bir ayrıma gidilerek; (V) sayılı makam tazminatı cetvelinde, kıdemlilik bir rütbe olmamasına rağmen, “kıdemli albaylar” ibaresine yer verilmiş ayrıca, bulunduğu rütbe ve görevde iki yıl fiilî hizmeti tamamlamadan emekli olanlar bu haktan mahrum bırakılmıştır.

Bilahare, 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesi ile, (V) sayılı makam tazminatı cetvelinde yer alan “kıdemli albaylar” ibaresi “albaylar” olarak değiştirilmiş ve bütün albaylara makam tazminatı ödenmesi sağlanmıştır. Bu düzenleme, daha önce yapılmış olan ve yukarıda değinilen ayrıcalığın bir bölümünü telafi etmesine rağmen; bulunduğu rütbe ve görevlerden, çeşitli nedenlerle, iki yılını tamamlamadan emekliye ayrılmış olanların mağduriyetini giderememiştir.

Bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla hazırlanmış olduğumuz teklifte;

(V) sayılı makam tazminatı cetvelinde yazılı rütbe ve görevlerde bulunanların, o rütbe ve görevlerde iki yıl süre ile çalışmaları şartı aranmaksızın, emekliliklerinde de makam tazminatından yararlanabilmeleri,

Ayrıca, söz konusu cetvelde yazılı rütbe ve görevlerde bulunup da o rütbe ve görevlerde iki yılını doldurmadan bugüne kadar emekliye ayrılmış olanların da makam tazminatı alabilmeleri,

Amaçlanmaktadır.

ANKARA MİLLETVEKİLİ BAKI TUĞ İLE İZMİR MİLLETVEKİLİ NEVZAT
ÇOBANOĞLU'NUN TEKLİFİ

27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci maddesinin 23.1.1987 tarihli ve 269 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Bu rütbe ve görevlerden emekliye ayrılanlara, yukarıdaki fıkraya göre bulunacak miktarın tamamı hayatta buldukları sürece her ay T.C. Emekli Sandığına ödenir. T.C. Emekli Sandığı bu ödemeleri üç aylık devreler halinde faturası karşılığında Hazineден tahsil eder. Ancak; kamu ve özel sektörde görev alanlarla serbest meslek icra edenlere bu fıkra gereğince tazminat ödenmez.”

MADDE 2. — 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 29. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; (V) sayılı makam tazminatı cetvelinde yazılı rütbe ve görevlerde bulunup da, o rütbe ve görevlerde iki yılını doldurmadan emekliye ayrılmış olanlara da, 926 sayılı Kanunun Ek 18 inci maddesinin bu Kanunla değişik (b) fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

28.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci maddesine geçici (c) fıkrası ve geçici bir madde eklenmesiyle değişiklik yapılması ile ilgili olarak hazırlanan Kanun Teklif ve Gerekeşi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Tevfik Diker

Manisa

GENEL GEREKÇE

1960 yılı ihtilalinde (42) sayılı Kanunla emekli olan Albaylardan iki yılını doldurmamayanlar makam tazminatından faydalanamamaktadırlar.

Bu durumda olan Albaylar kendi istekleri dışında resen emekli edilmişlerdir.

1960 ihtilalinde sivil sektörden her ne suretle olursa olsun mağdur olanların durumları muhtelif zamanlar içinde düzeltilmiş ve hakları geri verilmiş olduğu halde maalesef Silahlı Kuvvetlerde ihtilalden zarar gören özellikle Albayların kanayan bu yaralarına deva olacak kararlar alınmamıştır.

Bu kere bütün Albaylara makam tazminatı verilmesi imkânı sağlanmış, ancak Emekli Albayların bu haktan faydalanabilmeleri için Albay rütbesinde iki yıl bekleme süresi aramıştır.

Bu nedenle, 1960 yılında (42) sayılı Kanunla ve kendi istekleri dışında resen emekli olan Albaylar emekli olduklarında iki yıl hizmet süresini tamamlayamayanlar yararlanamamaktadır. Dolayısıyla mağduriyetlerine bir mağduriyet daha eklenmektedir.

Bu durumda olan Albayları zamanın Hükümeti (Millî Birlik Komitesi) emekli yapmamış olsa idi bugün 8-10 yıllık Albay emeklisi durumunda olacaklar, dolayısıyla makam tazminatından mahrum kalmayacaklardı. Bu durum Emekli Albaylar arasında ikilik yarattığı gibi, eşitsizlik meydana getirmekte esasen bozuk olan morallerini bir kere daha çökertmektedir.

Bu nedenle 1960 yılında (42) Sayılı Kanunla ve kendi istekleri dışında resen emekliye sevk edilmiş ve o sırada henüz Albaylık rütbesinde iki yıl hizmette bulunmak imkânını elde edememiş Albayların, bu mağduriyetleri sona erecektir.

Bu subayların, mağduriyetlerini kısmen de olsa telafi için 26.6.1973 tarih ve 1782 sayılı kanunla maaşları 1 inci derecenin 4 üncü kademesine (Kd. Alb. maaş derecesine) yükseltilmişti.

Ancak 926 sayılı TSK. personel kanununda 3.7.1975 gün ve 1922 sayılı kanunla yapılan değişiklikle getirilen Ek göstergelerin emekli inkilap Subaylarına uygulanmaması nedeniyle bu subaylar kazanmış oldukları haklarını yitirmişlerdir.

Bu haksızlığın telafisi için 1978 yılında Emekli Sandığı Kanununa geçici maddeler eklenmesi hususunda hazırlanan 1/170 sayılı kanun tasarısı, Millî Savunma ve Bütçe Plan Komisyonlarında kabul edilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Danışma Kurulu tarafından gündemin 2 nci maddesine alınmış, ancak 1980 yılında bilinen nedenlerle meclisin çalışamaz hale gelmesi dolayısıyla bu kanun tasarısı kadük olmuştur.

Sonuç :

1978 yılında girilen ve olumlu safhalardan geçtiği halde kadük hale gelen çalışma yerine konacak bu girişiminizle 42 nci ve 1782 sayılı kanunlarla ihtilal tasarrufu ile resen emekliye 46 yaşlarında sevk edilen halen 70-80 yaşlarına ulaşan bu 1960 ihtilali mağdurlarını sevindirecek, emeği geçen Milletvekillerini onların gönüllerinde yaşadıkları kadar yaşatacaktır.

MADDE GEREKÇESİ

Madde 1. — a) 475 sayılı kanun hükmündeki kararname ile halen görevdeki Albaylar; rütbe ve görevlerinde bir günlük çalışmış olsalar dahi Albaylık Makam Tazminatı almaktadırlar.

b) Bu durumda; Emekli Albayların da bir günlük hizmetleri olsa dahi Albaylık Makam Tazminatı almaları gerekir. Bu kanun hak 7.2.1969 tarih 1101 Sayılı 1.3.1969 gününden geçerli.

Ek Madde : 2 nin Kanun gereğinden doğmaktadır.

c) Getirilen tasarı ile de : 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci maddesine geçici (c) fıkrası; Ek Madde 18'in (b) fıkrasındaki "Bu rütbe ve görevlerde toplam iki yıl süre çalışmış olma 25 yıl görev yaptıktan sonra Emekliye ayrılma" şartını kaldırmış olacaktır. 7.2.1969 tarih ve 1101 sayılı 1.3.1969 gününden geçerli kanunun Ek Madde : 2'nin Hükmü uygulanacaktır.

d) "27.5.1960 İhtilalinde Resen Emekliye sevk edilen Albaylar için de 1 günlük görevde bulunsalar 25 yıl görev yapmasalar dahi" 1101 sayılı yasa geçerli olacaktır.

26.6.1973 tarih ve 1782 sayılı Kanunla 27.5.1960 ihtilali mağdurlarının (Terfih) ile mağduriyetlerinin giderilmesini temin için 8.7.1971 tarihli 1425 sayılı kanunla 1.3.1970 tarihinde Emekli Aylıkları Kıdemli Albay seviyesine çıkarılmış (695) Ek gösterge verilmiştir. Albay Kıdemli Albay 1 inci derecede ve 695 göstergede olup aralarında derece ve gösterge farkı yoktur.

1.3.1975 tarihinde 1922 sayılı kanunla kıdemli Albay 1 inci Derece 700 Ek göstergededir. Albay'da 1.3.1975 tarihinde 1922 sayılı yasa ile 1 inci Derece ve 700 göstergededir. Kıdemli Albay ve Albay arasında 1 inci derece 700 Ek gösterge aralarında fark yoktur.

1.8.1975 tarihinde Kıdemli Albaylara 800, Albaylara'da 775 gösterge verilmiştir. Kıdemli Albay; Albay 1 inci derecede olup aralarında derece farkı yoktur.

Yalnız Kıdemli Albay ile Albay arasında 1.8.1975 tarihinde Ek gösterge farkı doğmuştur.

1.8.1975 tarihine kadar Kıdemli Albay ile Albay 1 inci Derece kademesi aynı olup 695, 700 Ek göstergeler üzerinden emekli maaşı almışlardır.

MANİSA MİLLETVEKİLİ TEVFİK DİKER'İN TEKLİFİ

27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesine Geçici (c) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek Madde 18'e Geçici bir (c) fıkrası eklenmiş :

(a) Geçici (c) fıkrası 475 sayılı Kanun hükmündeki kararname ile (V) sayılı makam tazminatı cetvelinin 7 numaralı sırasındaki "Kıdemli Albaylar ibaresinin" "Albaylar" olarak değiştirilmesi ile :

(1) 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek madde 18 (B) fıkrasındaki "Bu rütbe ve görevlerde Albayların toplam iki yıl süre çalışmış olma, 25 yıl görev yaptıktan sonra emekliye ayrılma" şartı aranmaz.

(2) 27.5.1960 ihtilalinde 2.8.1960 tarihli geçici 42 sayılı ve 26.6.1973 tarih 1782 sayılı kanunlarla resen emekliye sevk edilmiş Albaylarda da Ek Madde 18 (B) fıkrasındaki "Bu rütbe ve görevlerde toplam iki yıl süre çalışmış olma, 25 yıl görev yaptıktan sonra emekliye ayrılma" şartı aranmaz.

(3) (c) Fıkrasında (1.) ve (2.) bentlerde belirlenen Albaylara da Albaylık Makam Tazminatı ödenir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 26.6.1973 tarihli ve 1782 sayılı kanunun kapsamına giren subay ve askerî memurlardan bu kanuna göre emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları 1 inci derecenin 4 üncü kademesine ulaşanların emekli aylıkları, kıdemli Albaylara uygulanan Ek gösterge rakamı dikkate alınarak bulunacak emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden düzeltilerek ödenir.

MADDE 2. — (c) fıkrası ve Geçici 1 - Madde kapsamına girenlerden, kanunun yürürlük gününden önce emekli, Adi Malullük, Vazife malullüğü aylığı bağlananlarla dul ve yetim aylıkları alanlar içinde bu kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 2/192, 2/241

Karar No. : 21

14.5.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ankara Milletvekili A. Baki Tuğ ile İzmir Milletvekili Nevzat Çobanoğlu'nun, 27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Manişa Milletvekili Tevfik Diker'in, 27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesine Geçici (c) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi; Komisyonumuzun 14.5.1992 tarihli 9 uncu Birleşiminde, Millî Savunma Bakanı ve Teklif sahipleri ile Millî Savunma ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle, birbirleriyle ilgili olduklarından İhtüzüğün 36 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca birleştirilerek incelenip görüşüldü.

Bilindiği üzere; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa ekli (V) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde yazılı rütbe ve görevlerde bulunanlardan emekliye ayrılanların, emekliliklerinde de makam tazminatı alabilmeleri için, bu Kanunun Ek 18 inci maddesinin (b) fıkrasına göre, toplam iki yıl süreyle o rütbe ve görevlerde çalışmış olmaları şartı aranmaktadır.

Tekliflerde; Silahlı Kuvvetlerde görevli albay ve daha üst rütbeli personele ödenmekte olan makam tazminatının, emekliliklerinde de ödenebilmesi için "Bu rütbe ve görevlerde toplam iki yıl çalışmış olmak" şartının kaldırılması ve daha önce iki yıllık çalışma şartını yerine getirmeden emekliye ayrılmış olanların da makam tazminatından yararlandırılması,

(2/241) esas numaralı teklifte ayrıca, 42 sayılı Kanuna göre emekli olmuş subayların ek göstergelerinin kıdemli albaylara ödenen ek gösterge miktarına yükseltilmesi,

Amaçlanmıştır.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra :

Hükümetçe hazırlanarak 2.4.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve halen Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunan 1/378 esas numaralı "351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" aynı konuyu kapsadığından; bu tekliflerin söz konusu tasarısı ile birleştirilerek görüşülmek üzere Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Baki Tuğ
Ankara
Sözcü
Mustafa Kaçmaz
Van

Başkanvekili
Ural Köklü
Uşak
Kâtip
M. Sabri Güner
Kars

Üye
Celal Kürkođlu
Adiyaman
Üye
Ali Karataş
Antalya
Üye
Aşım Kaleli
İçel
Üye
Nezvat Çobanoğlu
İzmir
Üye
Tevfik Diker
Manisa

Üye
Ethem Kelekçi
Afyon
Üye
Abdülbaki Ataç
Balıkesir
Üye
Leyla Yeniy Köseođlu
İstanbul
Üye
Süha Tanık
İzmir
Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Muhammet Kaymak
Adana

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 2/370, 2/192, 2/241, 2/159, 1/378

1.7.1992

Karar No. : 64

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın; "14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi", "351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ile Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in; "5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi" ve ön havaleleri gereği sevkedildikleri Millî Savunma Komisyonunda İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi uyarınca birleştirilerek görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen Ankara Milletvekili Baki Tuğ ile İzmir Milletvekili Nevzat Çobanoğlu'nun; "27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi" ile Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in; "27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesine Geçici (c) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi "Komisyonun 18.6.1992 tarihinde yaptığı 41 inci ve 1.7.1992 tarihinde yaptığı 44 üncü birleşimde birbirleriyle ilgileri nedeniyle İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi uyarınca birleştirilmek suretiyle, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Ömer Barutçu başkanlığında, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü Temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarı ve teklifler ile;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı maddesinin (a) bendinde sayılan görevlerde çalıştıktan sonra emekliye ayrılanlara, 2 yıl çalışma şartı aranmaksızın makam tazminatı ödenmesi,

T.C. Emekli Sandığından emekli olmuş bulunanların, makam ve yüksek hâkimlik tazminatlarına emeklilikleri bakımından müstehak olanlarda, bir defaya mahsus olarak 2 yıl görev yapmış olma şartının kaldırılması,

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa ekli (V) sayılı Makam tazminatı cetvelinde yazılı rütbe ve görevlerde bulunanların, o rütbe ve görevlerde 2 yıl süre ile çalışmaları şartı aranmaksızın, emekliliklerinde de makam tazminatından yararlanabilmeleri, ayrıca söz konusu cetvelde yazılı rütbe ve görevlerde bulunup da o rütbe ve görevlerde 2 yılını doldurmadan bugüne kadar emekliye ayrılmış olanların da makam tazminatı alabilmeleri,

T.C. Emekli Sandığından emekli olmuş bulunanların, makam ve yüksek hâkimlik tazminatına emeklilik bakımından müstehak olabilmeleri için öngörülen 2 yıllık süre şartının 6 aya indirilmesi, ayrıca görevlerinden yaş haddinden resen, malullük ve ölüm gibi elde olmayan nedenlerle ayrılanlarda ise bu sürenin aranmaması, öngörülmektedir.

Komisyonumuzda tasarı ile tekliflerin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; emeklilik sisteminin kökünden düzelterek bir reform gerektiği, bu nedenle tüm emeklileri kapsayacak, sorunlarına çözüm getirecek bir düzenlemenin Yüce Meclise getirilmesinin daha isabetli olacağı, yapılması öngörülen düzenlemenin bütçeye ne kadar yük getireceği gibi eleştiri ve sorulara Hükümet adına verilen cevaplarda; emeklilerin durumunun iyileştirilmesinin Hükümet Programında mevcut olduğu, yapılan düzenleme ile bir haksızlığın giderilmesine çalışıldığı, bu düzenlemeden 12 413 kişinin yararlanacağı ve malî portresinin 183 milyar TL. dolaylarında bulunduğu ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra tasarı ve teklifler Komisyonumuzca da benimsenerek 2/370 esas sayılı teklif esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin;

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci maddesini değiştiren çerçeve 1 inci maddesi; makam tazminatı ve yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam 6 ay bulduktan sonra emekliye ayrılanlara makam ve yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesine ilişkin hükümdeki 6 aylık sürenin 2 yıl olarak değiştirilmesi ve görevlerinden yaş haddinden resen malulen emekli olanlarla, ölenler için 6 aylık süre şartı aranmayacağına dair hükmün metinden çıkarılması amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

Metne, Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair 26.10.1990 Tarihli ve 3671 Sayılı Kanunun Geçici 3 üncü maddesini, anılan Kanunun 2 nci maddesinde söz konusu edilen makam tazminatlarını da kapsayacak şekilde değiştiren bir hükmün yeni Çerçeve 2 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,

Geçici 1 inci maddesi; bu Kanunun, T.C. Emekli Sandığından halen aylık almakta olan emekli, dul ve yetimlere uygulanmasında, Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce geçen süreler için herhangi bir ödeme yapılamayacağı doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

Yürürlüğe ilişkin 2 nci maddesi; eklenen yeni madde nedeniyle 3 üncü madde olarak ve “Bu Kanun, yayımını izleyen ayın 15 inci günü yürürlüğe girer” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

Yürütmeye ilişkin 3 üncü maddesi; 4 üncü madde olarak ve “Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür” şeklinde yeniden düzenlenmesi suretiyle, kabul edilmiştir.

Teklifin başlığı; ilave edilen yeni madde nedeniyle kapsamındaki tüm kanunları içermesi amacıyla “5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci Maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine dair 26.10.1990 Tarih ve 3671 Sayılı Kanunun Geçici 3 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi” şeklinde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktas
Samsun
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Halil Demir
Aksaray

Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Üye
Timurçin Savaş
Adana
Üye
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir

Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
M. Halük Müftüler
Denizli
Üye
Nihat Matkap
Hatay

Üye
Işın Çelebi
İzmir
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
İbrahim Kumaş
Tokat
(İmzada bulunamadı)

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Neşef Şahin
Çanakkale
Üye
Bahattin Alagöz
Gaziantep
Üye
Adnan Kahveci
İstanbul
(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Hasan Peker
Tekirdağ
Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

Tüm emekli, dul ve yetimlerin sorunları çözüm beklerken, yine makam tazminatı alanların sorunlarını çözmek için Meclis gündemine getirilen bu teklif öncelikle kamuoyunun vicdanını zedelemektedir.

Türkiye'nin tek sorunu makam tazminatı alanların emeklilik sorunu değildir. Eğer bir yarığın bir subayın, bir profesörün, bir valinin, bir milletvekilinin emeklilik sorunu önemli ise, bir memurun, bir doktorun, bir mühendisin, bir işçinin, bir öğretmenin emeklilik sorununun da en az o kadar önemli olması gerekir.

Çözüm Maliye bakanlığım döneminde hazırladığım ve emeklilik kurumlarının aktuarya düzenine göre çalışmalarını sağlayacak yasanın çıkarılmasıdır. Böyle bir yasa çıkarılmazsa ve emeklilik sistemimizdeki bütün ayrıcalıklar ayıklanmazsa, sorunlar giderek artacaktır. Ama hazırladığım yasaya ayrıcalıklar kaldırılacağı için o zamanda ve şimdi tepki var. Ama bu yasa tasarısı ergeç birgün yasallaşacaktır.

Bu şekilde ayrıcalıklar ayıklanırsa sisteme yamalara gerek kalmayacaktır. Halbuki bu teklif emeklilik sistemimize aktuarya hesabına uymayan "yama" yapmayı önermektedir. Bu da sosyal adalete uygun değildir.

Ayrıca bu teklifle yeni gelen milletvekillerine erken seçim için bir "rüşvet" verildiği iddiaları vardır, 6 ay milletvekilliği yapan birisi, eğer seçimleri kazanamazsa, makam tazminatlı erken emekliliğe hak kazanacaktır. Bu da sosyal adalete tamamen aykırıdır. Zaten Milletvekili erken emekliliğine toplumda büyük tepki vardır. Milletvekili erken emekliliğini daha da kolay hale getiren böyle bir yasa milletten ve öncelikle emeklilerden çok büyük tepki görecektir. Ayrıca bu şekliyle teklif, Anayasanın eşitlik ve sosyal adalet prensibine ters düştüğü için Anayasa da aykırıdır.

Adnan Kahveci
İstanbul

DOĞRUYOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ GÜNEŞ MÜFTÜOĞLU, BURSA MİLLETVEKİLİ TURHAN TAYAN, ADANA MİLLETVEKİLİ BEKİR SAMİ DAÇE İLE ANAVATAN PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ BAYBURT MİLLETVEKİLİ ÜLKÜ GÜNEY VE ÇORUM MİLLETVEKİLİ CEMAL ŞAHİN'İN
TEKLİFİ

5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 68. — Makam tazminatı ile Yüksek Hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerin birden fazlasında toplam (6) ay bulduktan sonra emekliye ayrılanlara makam veya yüksek hâkimlik tazminatları buldukları en üst görevleri esas alınarak ödenir. Görevlerinden yaş haddinden re'sen, malulen emekli olanlarla, ölenler için (6) aylık süre şartı aranmaz.

Bu tazminatlar ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

Bu tazminatlar emekli, dul ve yetimlerden Yönetim, Denetim, Danışma ve Tasfiye Kurulu Üyeliği dahil olmak üzere kamu kesiminde (Emeklilerden istisnai memurluklarda bulunanlarla, Devlet Denetleme Kurulu kadrolarında görev alanlar hariç) veya özel kesimde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret mukabilî görev alanlara ve gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olmalarını gerektirecek şekilde ticarî veya sınayi faaliyette veya serbest meslek faaliyetinde bulunanlara ödenmez.

Bu ödemeler T.C. Emekli Sandığına ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye Giren Kurumlardan ayrılanlar için hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.

Bu tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu T.C. Emekli Sandığına bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden aybaşından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanunî faiziyle birlikte geri alınır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce görevleri sona ermiş olanlara Makam ve Yüksek Hâkimlik Tazminatı ödenmesinde süre kaydı aranmaz.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununu Ek 68 inci Maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair 26.10.1990 Tarih ve 3671 Sayılı Kanunun Geçici 3 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 68. — Makam tazminatı ile yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam 2 yıl bulunduktan sonra emekliye ayrılanlara makam veya yüksek hâkimlik tazminatları buldukları en üst görevleri esas alınarak ödenir.

Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

Tazminatlar, emekli, dul ve yetimlerden yönetim, denetim, danışma ve tasfiye kurulu üyeliği dahil olmak üzere kamu kesiminde (Emeklilerden istisnai memurluklarda bulunanlarla Devlet Denetleme Kurulu kadrolarında görev alanlar hariç) veya özel kesimde her ne suretle olursa olsun görev alanlara ve gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olmalarını gerektirecek şekilde ticarî veya sınaî faaliyette veya serbest meslek faaliyetinde bulunanlara ödenmez.

Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığına ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.

Bu tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu T.C. Emekli Sandığına bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden aybaşından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanunî faiziyle birlikte geri alınır.

MADDE 2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve Emekliliklerine dair 26.10.1990 tarihli ve 3671 Sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği 28.10.1990 tarihinden önce görevleri sona ermiş olanlar için bu kanunun 2 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında söz konusu edilen makam tazminatı ile, 5 inci maddesine göre tesbit edilen tazminatların ödenmesinde iki yıllık görev süresini doldurma şartı aranmaz. Ancak bu hüküm görevleri cezaen sone ermiş olanlar hakkında uygulanmaz.

“GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun; T.C. Emekli Sandığından halen aylık almakta olan emekli, dul ve yetimlere uygulanmasında, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce geçen süreler için herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 3. — Bu Kanun, yayımını izleyen ayın 15 inci günü yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.